

IN MIJN NAAM

Matteüs 18:20

Theologische Universiteit Kampen

Steunpunt liturgie

Naast de betrokkenheid op digitaal uitgezonden kerkdiensten, is er ook behoefte om zelf vorm te geven aan geestelijke ontmoeting, viering en gebed. Om daaraan structuur en vorm te geven, bieden de Theologische Universiteit Kampen en het Steunpunt Liturgie samen deze handreiking, onder de titel *In Mijn Naam...* (Matteüs 18: 20).

Ieder week wordt er een nieuwe aflevering geplaatst. De eerste aflevering bevat een aantal algemene suggesties en aandachtspunten.

3

Stille Week

Vespers

Deze vespers, avondgebeden, voor de Stille Week zijn een onderdeel van het project voor de Veertigdagedag en Pasen 2020 van het Steunpunt Liturgie:

Een teken van **leven**

Ze zijn gemaakt voor een verstilde viering in een kerkgebouw of kapel. Dat is nu, in tijden van corona, niet meer mogelijk. Maar ze kunnen ook anders gebruikt worden, thuis bijvoorbeeld. Of door ze in minimale kring (en met minimaal 1,5 meter afstand) in een intieme hoek van de kerk te vieren en ze gelijk te streamen voor in de huiskamers.

Steek samen een kaars aan, en vier deze week 's avonds elke dag een vesper. Je kunt de onderstaande vieringen gebruiken zoals ze hieronder zijn uitgewerkt. Maar eigen aanpassingen zijn ook mogelijk.

Daarom bieden we ze nu aan in het kader van *In Mijn Naam...*, de handreikingen voor thuisvieren van de Theologische Universiteit Kampen en het Steunpunt Liturgie.

lees verder op de volgende pagina

Bij de inhoud

Deze vespers zijn zo opgezet dat ze ook voor wie het project *Een teken van leven* niet volgt goed bruikbaar zijn. Er wordt steeds een lezing uit Exodus gecombineerd met een lezing uit Matteüs. De geschiedenis van Israël in Egypte en de uittocht gaat hand in hand met de geschiedenis van passie en pasen, zoals het in de geschiedenis van de kerk al eeuwenlang samen gaat. Daarbij wordt iedere dag een van de psalmen van het Hallel gelezen.

Maandag: *Een teken van leven* – Exodus: Mozes ziet een brandende doornstruik. God spreekt vanuit die doornstruik en belooft dat Hij Israël gaat redden uit de slavernij. Matteüs: Jezus stuurt zijn 12 leerlingen eropuit uit bewogenheid met de mensen die hij ziet, ‘schapen zonder herder’.

Dinsdag: *Wie bent U?* – Exodus: Mozes vraagt God wie Hij is? God openbaart hoe hij aangeropen wil worden. Matteüs: ‘Wie ben ik’, vraagt Jezus zijn leerlingen. Petrus weet het: de messias!

Woensdag: *Ja, maar....* – Exodus: Mozes twijfelt en komt met bezwaren. Matteüs: de Farizeeën komen met bezwaren. In beide gevallen komt er antwoord!

Witte Donderdag: *Brood uit de hemel*. Exodus en Matteüs: tweemaal brood uit de hemel, brood dat leven geeft.

Goede Vrijdag: *Het Paaslam*. Exodus en Matteüs: tweemaal een paaslam, tweemaal het bloed van het paaslam.

Stille Zaterdag: *Uittocht in de nacht*: Exodus, Matteüs en 1 Petrus: bevrijding uit gevangenschap.

Praktische suggesties:

Er staat in de vespers regelmatig een verdeling in v (voorganger of voorlezer) en a (allen). Je kunt aan de hand hiervan een taakverdeling afspreken. Je kunt er ook mee omgaan naar de eigen (on)mogelijkheden of voorkeur.

Algemene suggesties voor thuisvieren vind je in [In Mijn Naam...1](#).

Bij de genoemde liederen is waar mogelijk een geluidsopname vermeld. Natuurlijk kun je eigen liederen zoeken. En het is ook een mooie mogelijkheid om de genoemde liederen te lezen als gedicht.

Andere suggesties:

- Kijk ook naar de [bloemschikking voor de Stille Week](#), die heel mooi bij deze vespers past.
- Of, voor kinderen van diverse leeftijd, de [geschiedenis van de Stille Week en Pasen in Playmobil](#).

- Samen in gesprek? Kijk dan naar de vieringen van <https://lerenindekerk.nl/lerenindekerk/thuisvieringen/>
- De dichter Menno van de Beek schreef in 2013 een gedichtencyclus voor de Stille Week. Deze gedichten worden per dag op de site geplaatst en op twitter (via het gkv-account).
- Houdt de website in de gaten, want in de loop van de week zal er meer te vinden zijn.

De vespers beginnen op de volgende pagina

maandag: Een teken van leven

Aanvang

Stilte

Aansteken van een kaars

Gebed en lofprijzing

voorganger

Open mijn lippen, Heer

allen

en mijn mond zal uw lof verkondigen.

voorganger

Geef mij, God, uw redding

allen

en ik zal juichen om uw eer.

voorganger

Aan God, die ons ziet en redt

zij eeuwig eer.

allen

Amen

Avondlied: LB 258 'De dag gaat nu bij ons vandaan'¹

Psalmgebed

Psalm: 113 (vertaling Menno van der Beek)

voorlezer Alle eer aan God

---

¹ Geluidsvoorbeeld LB 258 'De dag gaat nu bij ons vandaan':
https://kerkliederwiki.nl/De_dag_gaat_nu_bij_ons_vandaan

allen   **Halleluja**

voorlezer Gods volgelingen moeten voor hem zingen:
'Vertel voortaan de goede dingen die God doet
aan iedereen onder de zon,
want God is goed,
hoog in de hemel, boven alle stervelingen.

Wie lijkt op onze God?
Die uit de hemel
ook naar de kleine dingen op de aarde kijkt:
hij raapt de zwakken op,
hij maakt de armen rijk,
hij zal van kinderloze vrouwen moeders maken.

voorlezer Alle eer aan God

allen   **Halleluja**

Schriftlezingen

Bijbellezing

Eerste lezing: Exodus 3: 1-10

Lied: LB 887 'Wees stil en weet: Ik ben uw God'

*Alternatief: WK 288 (HH 667) 'Wees stil voor het aangezicht
van God'*

Tweede lezing: Matteüs 9: 35-10: 1

Stilte

Gebeden: God, die ons ziet en redt

V   Heer, in de stilte van ons hart komen wij in Uw nabijheid.
Omdat U een God bent die ons ziet
in onze nood, in de diepste, onuitgesproken pijn.
Wij roepen Uw naam uit over ons leven
en bidden U:

**A God die ons ziet en redt,
ontferm U over ons.**

V Heer, U spreekt woorden van bevrijding.
Woorden die ons hart raken, die we bijna
niet kunnen geloven.
Toch, wij strekken onze handen daarnaar uit,
tot U o God, die ons steeds weer
zoveel reden geeft te danken. Want U, Heer,
U bent goed. U bent goed.
Wij bidden U:

**A God die ons ziet en redt,
ontferm U over ons.**

V Heer, wij bidden U om bevrijding
voor mensen die om welke reden ook
gevangen zitten. Letterlijk, tussen vier muren,
maar ook in de onmogelijkheden
van hun eigen leven. In ziekte, pijn,
in stil verlangen om gezien
of geliefd te zijn.
Wij bidden U:

**A God die ons ziet en redt,
ontferm U over ons.**

V: Heer, U geeft ons steeds weer mensen
die ons uw bevrijding verhalen,
die woorden en handen geven aan uw barmhartigheid
en liefde.
Wij danken U voor hen, en bidden voor hen
om moed en kracht, waar ook ter wereld.
Wees voor hen steeds
een God van nabij.
Wij bidden U:

**A God die ons ziet en redt,
ontferm U over ons.**

Eigen voorbede, steeds eindigend met: Wij bidden U:

**A God die ons ziet en redt,
ontferm U over ons.**

V Goede, heilige God van nabij,
wij leggen al onze nood bij U neer.
Christus, wij danken U dat U
de weg van onze dood bent gegaan,
de weg die leidt naar het leven.
Wij bidden U:

**A God die ons ziet en redt,
ontferm U over ons.**

*Eventueel: stilte voor persoonlijk gebed en tot slot het
gezamenlijke Onze Vader:*

V In stilte leggen we dat wat diep in ons hart leeft bij God neer.

.....

V Onze Vader....

A die in de hemel zijt....

Afsluiting

Lied: LB 556 'Alles wat over ons geschreven is', couplet 1-4

Alternatief: 985 'Heilig, heilig, heilig, bron van alle leven'²

Zegenbede:

voorganger

God, wees ons genadig en zegen ons,

laat het licht van uw gelaat over ons schijnen,

allen

**dan zal men op aarde uw weg leren kennen,
en in heel de wereld uw reddende kracht.**

De kaars wordt gedoofd

---

² Bekende melodie ('Heilig, heilig, heilig, Heer God, almachtig')

dinsdag: *Wie bent u?*

Aanvang

Stilte

Aansteken van een kaars

Gebed en lofprijzing

voorganger

Open mijn lippen, Heer

allen

en mijn mond zal uw lof verkondigen.

voorganger

Geef mij, God, uw redding

allen

en ik zal juichen om uw eer.

voorganger

Aan God, die leven is en leven geeft
zij eeuwig eer.

allen

Amen

Avondlied: LB 261 'Licht, verlaat ons niet'

Psalmgebed

Psalm: 114-115

Psalm 114 (vertaling Menno van der Beek)

voorlezer Het volk dat uit Egypte trok,
een land waar niemand hen verstond,

het ging op weg naar Israël:
Dat was hoe God met Israël begon.

De zee werd bang en vluchtte weg,
het water kroop uit de Jordaan,
de bergen sprongen achteruit,
de heuvels renden blind achter hen aan.

Het kan zijn dat de zee het weet,
of vraag het aan het water zelf
waar iedereen zo bang voor was -
of anders weet misschien de berg het wel.

Buig, aarde, voor die grote God
en spring en dans voor je Heer.

Buig, aarde, voor die grote God
en spring en zing en dans voor je Heer
die water maakt van steen, want dat is God:
als hij het wil dan spuiten de fonteinen uit de rots.

Psalm 115 (vertaling René van Loenen)

voorlezer Niet wij, niet wij –
u bent het hart van de schepping.
U krijgt de eer en niet wij.

***allen* Want onbeperkt is uw liefde,
zo onbegrensd als uw trouw.**

voorlezer Hoor het spotten van de volken:
Waar is jullie God nou? Waar?

***allen* Onze God is in de hemel
en zijn hand draagt ons bestaan**

voorlezer Beelden van goud en van zilver,
goden gemaakt met de hand,
daarvoor gaan zij door de knieën,
knielen ze neer in het zand.
Kijk, zo'n beeld heeft grote ogen,
maar hoe blind is zijn bestaan.
Ja, hij heeft wel grote oren,

maar geen woord komt bij hem aan.
Ook hun neuzen staan wel aardig,
maar iets ruiken doen ze niet.
machteloos van lijf en leden
zijn de goden die je ziet.

Om hen heen heerst doodse stilte,
want zo'n godsbeeld ademt niet.
Wie vertrouwt op dode beelden
maakt zichzelf tot wat hij ziet.
Op de Levende vertrouwen
is je roeping, Israël.
Heb ontzag voor je beschermer
en vertrouw alleen op hem.
Wij zijn nooit uit zijn gedachten.
Hij wil onze helper zijn,
want hij zegent met zijn liefde
heel het volk, van groot tot klein.

Niemand anders is hun helper,
niemand anders dan de HEER

***allen* Niemand anders hun beschermer
niemand anders dan de HEER.**

voorlezer God staat je bij, geeft je toekomst,
zegt je huis, je gezin.
Hij geeft geluk door zijn liefde
daarvan ben jij het bewijs.
Alles, alles draagt zijn beeldmerk:
in de hemel, zijn domein,
en op aarde, waar de mensen
met gezag gezegend zijn.

Doden zijn stil. Doden zwijgen,
hebben geen stem voor een lied,
hebben geen taal om te danken.
Wie bewijst God dan nog eer?

Wij die leven, kunnen zingen
voor de Schepper, wij alleen

zullen hem met psalmen eren,
dag aan dag en keer op keer.

allen   **Niemand anders kan ons helpen,
niemand anders dan de HEER**

voorlezer   Niemand anders ons beschermen,
niemand anders dan de HEER.

allen   **Alle eer aan God.**

Voorlezer   Halleluja!

Schriftlezingen

Bijbellezing

Eerste lezing: Exodus 3: 9-15(18)

Lied: GK 249 'God, die was en is en komt'

Tweede lezing: Matteüs 16: 13-18

Stilte

Gebeden 'God, die leven is en leven geeft'

V   Heer, wij komen bij U met een hart vol vragen,
maar ook om uw naam uit te roepen over ons leven.
Want ons leven ligt in uw hand,
en U laat het daaruit niet vallen.
Bij U zijn wij veilig, ons leven
is geborgen in Uw eeuwige liefde.
Wij bidden U:

**A   God, die leven is en leven geeft
Verhoor ons in uw naam**

V   Heer, U zoekt ons steeds weer op, wilt Uzelf
aan ons verbinden, wij kunnen dat niet vatten.
Wij danken U uit de grond van ons hart en

houden ons vast aan deze onze enige zekerheid:
dat U het bent die van ons houdt.

Waar wijzelf en de mensen om ons heen
tekort schieten, vult U ons hart met
eindelooze vreugde en vrede.

Wij bidden U:

A   God, die leven is en leven geeft
Verhoor ons in uw naam

V   Heer, geef dat wij uw naam recht doen in
wat wij zeggen, bidden, zichtbaar maken
aan onszelf en onze naaste.

Geef ons een zuiver beeld
van wie U bent, en maak van ons
een evenbeeld dat U weerspiegelt.

Wij bidden U:

A   God, die leven is en leven geeft
Verhoor ons in uw naam

V   Heer, wees met mensen in hun eenzaamheid,
in donkere diepten vaak verscholen.
Onzichtbaar in hun pijn, hun doodsverlangen
soms, dat uitschreeuwt in de eindelooze duisternis
van hun bestaan. Wees voor hen
een God van kracht en licht en van nabij.

Wij bidden U:

A   God, die leven is en leven geeft
Verhoor ons in uw naam

Eigen voorbede, steeds eindigend met: Wij bidden U:

A   God, die leven is en leven geeft
Verhoor ons in uw naam

V   God van nabij, wilt U uw eindelooze vaderarmen
slaan om ons heen, verhef U
boven ons eigen denken, voelen, willen
en richt dat op de bron van ons geluk:
het leven in verbondenheid met U.

Heer, maak ons sterk, en zet ons op de rots
van leven en van hoop. En van vertrouwen.

Wij bidden U:

**A God, die leven is en leven geeft
Verhoor ons in uw naam**

*Eventueel: stilte voor persoonlijk gebed en tot slot het
gezamenlijke Onze Vader:*

V In stilte leggen we dat wat diep in ons hart leeft bij God neer.

.....

V Onze Vader....

A die in de hemel zijt....

Afsluiting

Lied: LB 221 'Zo vriendelijk en veilig als het licht'

Zegenbede:

voorganger

God, wees ons genadig en zegen ons,

laat het licht van uw gelaat over ons schijnen,

allen

**dan zal men op aarde uw weg leren kennen,
en in heel de wereld uw reddende kracht.**

De kaars wordt gedoofd

woensdag: *Ja, maar....*

Aanvang

Stilte

Aansteken van een kaars

Gebed en lofprijzing

voorganger

Open mijn lippen, Heer

allen

en mijn mond zal uw lof verkondigen.

voorganger

Geef mij, God, uw redding

allen

en ik zal juichen om uw eer.

voorganger

Aan God, die spreekt met macht

zij eeuwig eer.

allen

Amen

Avondlied: LB 236 'Wees Gij mijn toevlucht'³

Alternatief: LB 240 'Blijf bij ons, Jezus, onze Heer'

Psalmgebed

Psalm: 116 (NBV)

voorlezer Kom weer tot rust, mijn ziel,
de HEER is je te hulp gekomen.

---

³ Melodie van 'Be thou my vision'

allen Kom weer tot rust, mijn ziel,
de HEER is je te hulp gekomen.

voorlezer De HEER heb ik lief, hij hoort
mijn stem, mijn smeken,
hij luistert naar mij,
ik roep hem aan, mijn leven lang.

Banden van de dood omknelden mij,
angsten van het dodenrijk grepen mij aan,
ik voelde angst en pijn.

Toen riep ik de naam van de HEER:
'HEER, red toch mijn leven!'

De HEER is genadig en rechtvaardig,
onze God is een God van ontferming,
de HEER beschermt de eenvoudigen,
machteloos was ik en hij heeft mij bevrijd.

Kom weer tot rust, mijn ziel,
de HEER is je te hulp gekomen.

allen Kom weer tot rust, mijn ziel,
de HEER is je te hulp gekomen.

voorlezer Ja, u hebt mijn leven ontrukkt aan de dood,
mijn ogen gedroogd van tranen,
mijn voeten voor struikelen behoed.

Ik mag wandelen in het land van de levenden
onder het oog van de HEER.

Ik bleef vertrouwen, ook al zei ik:
'Ik ben diep ongelukkig.'

Al te snel dacht ik:
Geen mens die zijn woord houdt.
Hoe kan ik de HEER vergoeden
wat hij voor mij heeft gedaan?

allen Kom weer tot rust, mijn ziel,
de HEER is je te hulp gekomen.

voorlezer Ik zal de beker van bevrijding heffen,
de naam aanroepen van de HEER
en mijn geloften aan de HEER inlossen
in het bijzijn van heel zijn volk.
Met pijn ziet de HEER
de dood van zijn getrouwen.
Ach, HEER, ik ben uw dienaar,
uw dienaar ben ik, de zoon van uw dienares:
u hebt mijn boeien verbroken.

***allen* Kom weer tot rust, mijn ziel,
de HEER is je te hulp gekomen.**

voorlezer U wil ik een dankoffer brengen.
Ik zal de naam aanroepen van de HEER
en mijn geloften aan de HEER inlossen
in het bijzijn van heel zijn volk,
in de voorhoven van het huis van de HEER,
binnen uw muren, Jeruzalem.

Halleluja!

***allen* Kom weer tot rust, mijn ziel,
de HEER is je te hulp gekomen.
Halleluja!**

Schriftlezingen

Bijbellezing

Eerste lezing: Exodus 4: 1-17(23)

Lied: LB 316 'Het woord dat u ten leven riep'⁴

Tweede lezing: Matteüs 9: 1-8

Stilte

---

⁴ Melodie van Psalm 113

Gebeden 'God, die spreekt met macht'

V Heer, ik heb U lief.
U hoort mijn stem, mijn smeken en mijn klagen.
Ik roep U aan, mijn hele leven lang.
Ik mag U steeds bestormen met mijn vragen.

Heer, ik heb U lief.
Al weet ik soms niet waar ik het moet zoeken,
wat nog mijn plaats is, waar ik heen zou moeten
om Uw zegen in zijn volheid te ontvangen
en door te geven. In uw grote naam.
Wij bidden U:

A God, die spreekt met macht
Ontferm U over ons

V Heer, leg uw woord steeds in ons hart, op onze lippen
zodat wij niet verzanden in ons kleingeloof.
Er kan van alles zomaar tussenglippen
tussen ons in, de vlam wordt dan gedoofd
de liefde twijfel en
vertrouwen van zijn zekerheid beroofd.

Leer ons Uw tekenen te zien en te geloven
en breng ons hart tot rust, en neem de angst
ver van ons weg,
zoals U hebt beloofd.
Wij bidden U:

A God, die spreekt met macht
Ontferm U over ons

Eigen voorbede, steeds eindigend met: Wij bidden U:

A God, die spreekt met macht
Ontferm U over ons

V Geef ons een stem Heer, om U steeds te loven,
te zingen op de vleugels van de hoop.

Ik hef mijn ogen op naar U, naar boven
en weet mijn voeten vast, waar ik ook loop.

Wij bidden U:

**A God, die spreekt met macht
Ontferm U over ons**

*Eventueel: stilte voor persoonlijk gebed en tot slot het
gezamenlijke Onze Vader:*

V In stilte leggen we dat wat diep in ons hart leeft bij God neer.

.....

V Onze Vader....

A die in de hemel zijt....

Afsluiting

Lied: LB 657 'Zolang wij ademen'⁵

Alternatief GK06 161 'Heer, u bent mijn leven'

Zegenbede:

voorganger

God, wees ons genadig en zegen ons,

laat het licht van uw gelaat over ons schijnen,

allen

**dan zal men op aarde uw weg leren kennen,
en in heel de wereld uw reddende kracht.**

De kaars wordt gedooft

---

⁵ Geluidsvoorbeeld: LB 657 'Zolang wij ademen' https://www.liedboekcompendium.nl/lied/657-zolang-wij-ademen-6_1_9 (Onderaan de pagina)

Witte donderdag: *brood uit de hemel*

Aanvang

Stilte

Aansteken van een kaars

Gebed en lofprijzing

voorganger

Open mijn lippen, Heer

allen

en mijn mond zal uw lof verkondigen.

voorganger

Geef mij, God, uw redding

allen

en ik zal juichen om uw eer.

voorganger

Aan God, die ons het levende brood geeft
zij eeuwig eer.

allen

Amen

Avondlied: LB 256 'Bleib mit deiner Gnade bei uns'/'Blijf met uw genade bij ons'⁶

Psalmgebed

Psalm: 117 (vertaling Menno van der Beek)

voorlezer

Zing mee voor God.

---

⁶ LB 256 'Bleib mit deiner Gnade bei uns' – geluidsvoorbeeld:

https://www.liedboekcompendium.nl/lied/256-bleib-mit-deiner-gnade-bei-uns-2_4_6

allen   **De hele wereld zingt voor God,
met ons.**

voorlezer   Want Hij is goed
                          en wat hij zegt, wordt altijd waar,
                          eeuwig waar.

allen   **Alle eer aan God**

voorlezer   Halleluja!

Schriftlezingen

Bijbellezing

Eerste lezing: Exodus 16: 1-4a, 13-18, 31-35(36)

Vanuit Elim trok het hele volk van Israël weer verder. Op de vijftiende dag van de tweede maand na hun vertrek uit Egypte bereikten ze de woestijn van Sin, die tussen Elim en de Sinai ligt. Daar in de woestijn begon het volk zich opnieuw te beklagen. 'Had de HEER ons maar laten sterven in Egypte,' zeiden ze tegen Mozes en Aäron. 'Daar waren de vleespotten tenminste gevuld en hadden we volop brood te eten. U hebt ons alleen maar naar de woestijn gebracht om ons hier allemaal van honger te laten omkomen.'

De HEER zei tegen Mozes: 'Ik zal voor jullie brood uit de hemel laten regenen. De mensen moeten er dan elke dag op uit gaan om net zo veel te verzamelen als ze voor die dag nodig hebben.

De volgende morgen lag er overal rond het kamp dauw. Toen de dauw opgetrokken was, bleek de woestijn bedekt met een fijn, schilferachtig laagje, alsof er rijp op de aarde lag. 'Wat is dat?' vroegen de Israëlieten elkaar toen ze het zagen; ze begrepen niet wat het was. Mozes zei tegen hen: 'Dat is het brood dat de HEER u te eten geeft. De HEER heeft bepaald dat ieder ervan kan verzamelen wat hij nodig heeft. Iedereen mag er één omer van nemen voor elke persoon die bij hem in de tent woont.' De Israëlieten deden dat. De een

verzamelde veel, de ander weinig. Toen ze het namaten, hadden zij die veel verzameld hadden niet meer dan een omer, en zij die weinig verzameld hadden niet minder, terwijl toch iedereen zo veel had genomen als hij nodig had.

Het volk van Israël noemde het voedsel manna. Het leek op korianderzaad, maar dan wit, en het smaakte als honingkoek. Mozes zei: 'De HEER heeft het volgende bevolen: "Er moet één volle omer bewaard blijven voor de generaties die na jullie komen, want zij moeten het brood kunnen zien dat ik jullie in de woestijn te eten heb gegeven toen ik jullie uit Egypte leidde.'" Daarom zei Mozes tegen Aäron: 'Doe een volle omer manna in een kruik en leg die op de plaats waar de HEER wordt vereerd, om het manna daar voor de komende generaties te bewaren.' Zoals de HEER Mozes had opgedragen, legde Aäron de kruik neer voor de verbondstekst, om het manna daar te bewaren. Veertig jaar lang aten de Israëlieten manna, tot ze in bewoond gebied kwamen; ze aten manna tot ze de grens van Kanaän bereikten.

Lied: LB 389 'Het brood dat ons voor ogen staat'⁷

Tweede lezing: Matteüs 26: 17-30

Stilte

Gebeden 'God van liefde'

V Heer, U bent de weg, de waarheid en het leven.
Alles wat U zegt of bent
is ons ten goede, heelt ons, sterkt ons.
Wij richten geheel ons hart op U
om U te ontvangen.
Wij bidden U:

---

⁷ Geluidsvoorbeeld LB 389 'Het brood dat ons voor ogen staat':
https://kerkliederwiki.nl/Het_brood_dat_ons_voor_ogen_staat

A God van liefde
Wees ons het brood ten leven

V Voed onze ziel, O Heer
met gebroken brood, met bloed dat bloeit
in wijn. Het lichaam van uw zoon.
Opdat wij daardoor opgericht
het leven leven kunnen
dat U ons hebt bedoeld.
Wij bidden U:

A God van liefde
Wees ons het brood ten leven

V Wees met hen Heer, die lijden
aan onze welvaart, aan de nood
van armoede, het niet kunnen stillen
van honger en van dorst. Van de wanhoop
hun lichaam te voeden.
Maak ons ook bereid te delen de
vissen en het brood, als Jezus deed,
want Hij was in ontferming zeer bewogen.
Wij bidden U:

A God van liefde
Wees ons het brood ten leven

Eigen voorbede, steeds eindigend met: Wij bidden U:

A God van liefde
Wees ons het brood ten leven

V U gaf Uzelf aan ons, o Christus wereldwijd
wordt dat door ons herdacht.
Wij genieten aan uw tafel, delen uw lichaam
elkaar, met de eeuwigheid in ons hart.
Wij bidden U:

A God van liefde
Wees ons het brood ten leven

*Eventueel: stilte voor persoonlijk gebed en tot slot het
gezamenlijke Onze Vader:*

V In stilte leggen we dat wat diep in ons hart leeft bij God neer.

.....

V Onze Vader....

A die in de hemel zijt....

Afsluiting

Lied: LB 558 'Jezus, om uw lijden groot', couplet 1,4,5

Tekst (Muus Jacobse)

Midden in de dood
zijn wij in het leven,
want Eén breekt het brood
om met ons te leven
midden in de dood.

Dood is in ons bloed,
dood voor onze ogen,
maar Hij geeft ons moed
dat wij leven mogen
met de dood in 't bloed.

Dat wij uit de dood
opstaan om te leven
etend van het brood
dat Hij heeft gegeven
midden in de dood.

Lamp voor onze voet,
licht voor onze ogen,
geef ons levensmoed
met de dood voor ogen,
met de dood in 't bloed.

Jezus, uit de dood
opgestaan tot leven,
wees voor ons het brood,

dat wij in U leven
midden in de dood.

Wees voor ons de wijn,
dat wij van U drinken.

Wees voor ons de pijn
dat wij in U zinken,
dat wij in U zijn.

Alternatief (voor lied én gedicht): LB 381 'Genadig Heer, die al mijn zwakheid weet', 653 'U kennen, uit en tot U leven', couplet 1,2,7

De kaars wordt gedoofd

Gebed:

Heer, blijf bij ons,
want het is avond
en de nacht zal komen.

Blijf bij ons en bij uw ganse kerk
aan de avond van de dag,
aan de avond van het leven,
aan de avond van de wereld.

Blijf bij ons met uw genade en goedheid,
met uw troost en zegen,
met uw woord en sacrament

Blijf bij ons, wanneer over ons komt
de nacht van beproeving en van angst
de nacht van twijfel en aanvechting
de nacht van de strenge, bittere dood.

Blijf bij ons in leven en in sterven
in tijd en eeuwigheid.

Amen

Alternatief: de gezongen versie van dit gebed, WK 518 'Blijf bij ons Heer wanneer de nacht zal komen' (bij voorkeur zonder begeleiding gezongen; tekst zie volgende pagina)

'Blijf bij ons Heer, wanneer de nacht zal komen'

Het lied is te vinden in: Weerklank, nr. 518. Ook in: A.F. Troost, Zingende Gezegend. Liederen. Zoetermeer 1995, nr. 249.

Melodie: Psalm 112

- 1 Blijf bij ons, Heer, wanneer de nacht zal komen –
nu wordt het stil en donker om ons heen.
Blijf bij ons, als ons alles wordt ontnomen,
Heer, laat uw kerk, uw schepping niet alleen.
- 2 Blijf ons nabij, al gaan wij eigen wegen;
blijf in uw goedheid naar ons toegewend
met uw genade, met uw troost en zegen,
blijf bij ons, Heer, in woord en sacrament.
- 3 Blijf ons nabij, als ons zal overkomen
de bange nacht vol twijfel, angst en nood,
blijf, als beproevingen strijdt met onze dromen,
blijf, ook al dreigt de strenge, bittere dood.
- 4 Blijf bij ons, Heer, hoever van huis wij zwerven,
blijf, wat dan ook ons van elkander scheidt,
blijf bij ons, Heer, in leven en in sterven,
blijf bij ons, Heer, in tijd en eeuwigheid.

Goede vrijdag: *het paaslam*

Aanvang

Stilte

Aansteken van een kaars

Gebed en lofprijzing

voorganger

Open mijn lippen, Heer

allen

en mijn mond zal uw lof verkondigen.

voorganger

Geef mij, God, uw redding

allen

en ik zal juichen om uw eer.

voorganger

Aan God, die leven geeft door de dood van
zijn Zoon

zij eeuwig eer.

allen

Amen

Avondlied: LB 247 'Blijf mij nabij'

Psalmgebed

Psalm: 51 (LB/GK 51; vertaling NBV); zingen bij voorkeur zonder
begeleiding

allen: couplet 1

voorlezer: vs. 5-8

allen: couplet 4

voorlezer: vs. 12-14

allen: couplet 6

voorlezer: vs. 20-21

Schriftlezingen

Bijbellezing

Eerste lezing: Exodus 12: (1)21-42

Lied: LB 575 'Jezus, leven van mijn leven'

Tweede lezing: Matteüs 26: 31-27,66 (of: Joh. 18: 1-19; zie p. 35)

Stilte

Gebeden 'God, die ons gaf'

V   God, wij hebben U zelf dood verklaard,
      het klonk uit onze monden
      dat wij niets konden met een mens
      die hangt tussen hemel en aarde.
      Geschonden, vervloekt en onbereikbaar
      tegelijk.
      Wij bidden U:

**A   God, die ons gaf Uw eniggeboren zoon
      Vergeef ons onze schuld**

V   Jezus Christus, Heer, uw lijden
      was onpeilbaar, diep en zwaar. Te groot
      bijna om van te spreken. En toch:
      het was voor mij, voor ons,
      het was om wat wij deden, lieten,
      schonden, vloekten tegelijk.
      Wij bidden U:

**A God, die ons gaf Uw eniggeboren zoon
Vergeef ons onze schuld**

V Voor hen die lijden Heer, en waar dan ook
hun leven tillen, torsen, tranen latend
om wat is of wat niet was
of wat er nooit zal komen.
Wees Gij hun troost, hun bijstand Heer,
en laat onze handen uw werk
van barmhartigheid verrichten.

Wij bidden U:

**A God, die ons gaf Uw eniggeboren zoon
Vergeef ons onze schuld**

Eigen voorbede, steeds eindigend met: Wij bidden U:

**A God, die ons gaf Uw eniggeboren zoon
Vergeef ons onze schuld**

V Zo eenzaam als U was, Heer Jezus
zo diep als was uw pijn,
zo godvergeten alleen:
Dat hebt U voor ons volbracht.
Nooit meer, niets meer, zal ons kunnen scheiden
van uw liefde, Heer.
Wij bidden U:

**A God, die ons gaf Uw eniggeboren zoon
Vergeef ons onze schuld**

*Eventueel: stilte voor persoonlijk gebed en tot slot het
gezamenlijke Onze Vader:*

V In stilte leggen we dat wat diep in ons hart leeft bij God neer.

.....

V Onze Vader....

A die in de hemel zijt....

Afsluiting

Lied: LB 590 'Nu valt de nacht. Het is volbracht'⁸

Alternatief: LB 587 'Licht voor de wereld', couplet 1, 2 en 6; GK06 155 'God, enkel licht'; HH 210 'Zo lief had God de Vader ons'; GK 205 'Christus aan het kruis verheven'; LB 576 O hoofd vol bloed

Zegenbede:

voorganger

God, wees ons genadig en zegen ons,

laat het licht van uw gelaat over ons schijnen,

allen

**dan zal men op aarde uw weg leren kennen,
en in heel de wereld uw reddende kracht.**

De kaars wordt gedoofd

---

⁸ Geluidsvoorbeeld LB 590 'Nu valt de nacht, het is volbracht' – geluidsvoorbeeld:
https://kerklidewiki.nl/Nu_valt_de_nacht

Stille zaterdag: *uittocht in de nacht*

Aanvang

Stilte

Aansteken van een kaars

Gebed en lofprijzing

voorganger

Open mijn lippen, Heer

allen

en mijn mond zal uw lof verkondigen.

voorganger

Geef mij, God, uw redding

allen

en ik zal juichen om uw eer.

voorganger

Aan God, die ons uit de dood tot leven
roept
zij eeuwig eer.

allen

Amen

Avondlied: LB 259 'Zend ons een engel in de nacht'⁹

Psalmgebed

Psalm: 118 (vs. 5.7-9,13.17.28; vertaling *Vijftig Psalmen*).

voorlezer Mijn God zijt Gij, U wil ik danken,
mijn God, U in de hoogte steken.

---

⁹ Geluidsvoorbeeld LB 259 'Zend ons een engel in de nacht':
http://kerklidewiki.nl/Zend_ons_een_engel_in_de_nacht

Ik spreek U uit, ik noem uw naam,
zowaar als ik leef.

allen **Mijn God zijt Gij, U wil ik danken,
zowaar als ik leef.**

voorlezer Ik was gevangen en riep:
God, en Hij heeft mij geantwoord.
Hij heeft mij de ruimte gegeven,
Hij komt voor mij op als een vriend.

allen **Mijn God zijt Gij, U wil ik danken,
zowaar als ik leef.**

voorlezer Beter te schuilen bij God
dan te vertrouwen op mensen,
beter te schuilen bij God
dan te vertrouwen op macht

allen **Mijn God zijt Gij, U wil ik danken,
zowaar als ik leef.**

Voorlezer Ik was geslagen, maar God
heeft mij overeind geholpen.
Ik zal niet sterven, ik zal leven,
Hij tilde mij op.

Mijn God zijt Gij, U wil ik danken,
mijn God, U in de hoogte steken.
Ik spreek U uit, ik noem uw naam,
zowaar als ik leef.

allen **Mijn God zijt Gij, U wil ik danken,
zowaar als ik leef.**

Schriftlezingen

Bijbellezing

Eerste lezing: Exodus 12: 29-42

Lied: LB 352 'Jezus, meester aller dingen'¹⁰, coupl. 1-3

Tweede lezing: Matteüs 12, 38-40

Lied: LB 352 'Jezus, meester aller dingen', couplet 4

Derde lezing: 1 Petrus 3: 18-22

Lied: LB 352 'Jezus, meester aller dingen', couplet 5-7

Gedicht (Jaap Zijlstra)

Opstaan
en kijken
naar de opgang
van de zon.

Zonder het wonder
van de opgaande
heeft de aarde
geen leven.

Elke morgen
gaat Hij op
om te geven
Zijn licht, Zijn gloed.

Elke morgen
gaat Hij op
in elk die Hem zegt,
die Hem doet.

Stilte

Gebeden 'God, die ons tot leven roept'

V God, vanuit de ruimte van de stilte,
vanuit het niet weten, vanuit de

---

¹⁰ Melodie: bekend kerstlied ('Prijs de Heer die herders prijzen').

onzekerheid van het hart,
komen wij tot U. Tot wie anders, Heer, dan U?

Wij bidden U:

**A God die ons roept tot leven
Wij zien uit naar U**

V Wij willen leven Heer, niet sterven
want daartoe hebt U ons gemaakt.
Maar de dood lijkt het te winnen
in ons, om ons heen,
in een wereld
zo kwaad en in beroering.
Wie zal ons redden Heer, dan U?

Ik dank U Heer, ik roep uw naam
want U zult opstaan
ook in ons! U bent immers
sterker dan de dood.

Wij bidden U:

**A God die ons roept tot leven
Wij zien uit naar U**

V Voor hen die leven zonder uitzicht, zonder hoop
of ramen waar nog licht doorkomt,
bidden wij Heer: maak ons tot vurige fakkels
van gerechtigheid en vrede,
en laat ons steeds weer zoeken
mensen op te richten uit hun pijn.
Wees Gij onze handen, onze woorden van troost.

Wij bidden U:

**A God die ons roept tot leven
Wij zien uit naar U**

Eigen voorbede, steeds eindigend met: Wij bidden U:

**A God die ons roept tot leven
Wij zien uit naar U**

V Wij staan hier met de ogen naar het graf
Heer, van uw zoon, het lijkt soms zo verloren.
Maar draaien ons nu om Heer, naar de dag
en zien de ochtendzón al langzaam gloren.
Wij mogen met dit teken verder gaan
ons leven in en steeds weer zichtbaar maken
uw liefde en uw kracht, uw overwinnend
licht.
Vernieuw ons Heer en doe ons, weer geboren,
herrezen leven. Met U als God nabij.

Wij bidden U:

**A God die ons roept tot leven
Wij zien uit naar U**

*Eventueel: stilte voor persoonlijk gebed en tot slot het
gezamenlijke Onze Vader:*

V In stilte leggen we dat wat diep in ons hart leeft bij God neer.

.....

V Onze Vader....

A die in de hemel zijt....

Afsluiting

Lied: LB 286 'Waar de mensen dwalen in het donker'¹¹

*Alternatief: LB 982 'In de bloembol is de krokus'¹²; LB 527 'Uit
uw hemel zonder grenzen'; LB 801 'Door de nacht van strijd
en zorgen'; Taizé 'Bleibet hier, und wachet mit mir' | LB 755
'Toch overwint eens de genade'*

Zegenbede:

voorganger

God, wees ons genadig en zegen ons,

---

¹¹ Geluidsvoorbeeld LB 286 'Waar de mensen dwalen in het donker':

https://www.liedboekcompendium.nl/lied/286-waar-de-mensen-dwalen-in-het-donker-2_7_6

¹² Geluidsvoorbeeld: https://www.liedboekcompendium.nl/lied/982-inde-bloembol-is-de-krokus-9_3_9

allen

laat het licht van uw gelaat over ons schijnen,
dan zal men op aarde uw weg leren kennen,
en in heel de wereld uw reddende kracht.

De kaars wordt gedoofd